

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän yhtymäkokous pidetään 21.12.2022 klo 14.00 alkaen,
Tampereen kaupunkiseutu, kokoushuone Roine, Kelloportinkatu 1 B.

Tampereella 30.11.2022

Anna-Kaisa Ikonen
seutuhallituksen puheenjohtaja

Aika: Keskiviikko 21.12.2022 klo 14.00

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kokoushuone Roine, Kelloportinkatu 1 B

Osallistujat

Päätöksentekijät edustaja

Kangasalan kunta

Lempäälän kunta

Nokian kaupunki

Oriveden kaupunki

Pirkkalan kunta

Tampereen kaupunki

Vesilahden kunta

Ylöjärven kaupunki

Muut osallistujat:

Päivi Nurminen

seutujohtaja

Juhani Pohjonen

seutus sihteeri

Allekirjoitukset

kokouksen puheenjohtaja

kokouksen sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Paikka ja aika Tampere ____/ ____2022

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty.

Pöytäkirja nähtävänä yleisessä tietoverkossa

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän toimisto

____/ ____2022

Todistaa

Käsiteltävät asiat:

13 § KOKOUKSEN AVAUS	5
14 § KOKOUKSEN PUHEENJOHTAJAN JA SIHTEERIN VALINTA	6
15 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	7
16 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN JA NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN	8
17 § KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS	9
18 § KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TALOUSARVIO VUODELLE 2023	10
19 § TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN JA TALouden TOTEUTUMINEN 1.1.-31.8.2022	14
20 § MUUT ASIAT	17
21 § TIEDOKSI	17
22 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	17

13 § KOKOUKSEN AVAUS

14 § KOKOUKSEN PUHEENJOHTAJAN JA SIHTEERIN VALINTA

Yhtymäkokous 21.12.2022

Valitaan kokoukselle puheenjohtaja.

Valitaan kokoukselle sihteeri, joka toimii pöytäkirjanpitäjänä.

Päätös.

15 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Perussopimuksen 6 §:n mukaan yhtymäkokouksen kokouskutsu on vähintään 14 vuorokautta ennen kokousta lähetettävä jäsenkuntien kunnanhallituksille.

Perussopimuksen 7 §:n mukaan yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun vähintään neljä (4) jäsenkuntaa on edustettuna kokouksessa ja yhtymäkokousedustajat edustavat vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) kaikkien yhtymäkokousedustajien yhteenlasketusta äänimäärästä.

Hallintosäännön 28 § mukaan toimitin voi pitää kokouksen sähköisessä toimintaympäristössä.

Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisesti 30.11.2022

Yhtymäkokous 21.12.2022

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös.

Tiedoksi:

Lisätietoja:

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

16 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN JA NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN

Hallintosäännön 36 §:n mukaan:

Pöytäkirjan laatii puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä toimielimen päättämänä aikana ja paikassa. Nähtävänä pitopaikka on yleinen tietoverkko ja kuntayhtymän toimisto.

Yhtymäkokous 21.12.2022

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja sen varmentaa pöytäkirjanpitäjä,

pöytäkirjantarkastajaksi valitaan yksi yhtymäkokouksen jäsen,

pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisessä järjestelmässä,

pöytäkirja on tarkastamisen jälkeen nähtävillä yleisessä tietoverkossa sekä seututoimistolla ja

pöytäkirjan jäljennös lähetetään tiedoksi jäsenkuntien kunnanhallituksille.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

17 § KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisesti 30.11.2022

Yhtymäkokous 21.12.2022

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös.

Tiedoksi:

Lisätietoja:

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

18 § KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TALOUSARVIO VUODELLE 2023

Seutujohtaja Nurminen 8.11.2022

Perussäännön mukaan kuntayhtymän tehtävänä on huolehtia

1. valtuustojen hyväksymässä seutustrategiassa kuntayhtymälle asetetuista tehtävistä
2. kuntayhteistyön yleisestä kehittämisestä ja kuntien välisen yhteistoiminnan kehittämisestä
3. yhteisten suunnittelu- ja kehittämishankkeiden toteuttamisesta
4. jäsenkuntien yhteisestä edunvalvonnasta
5. aluepolitiikan toteuttamisesta osaltaan
6. muista yhteisesti sovittavista seutuyhteistyöhön liittyvistä tehtävistä.

Kuntayhtymän toimintaa vuositasolla ohjaa uusi seutustrategia ”Vehreä metropolimme” ja sen toteutusohjelma sekä voimassa oleva MAL4-sopimus. Toiminnalliset tavoitteita on valmisteltu seudun asiantuntijatyöryhmissä ja niiden priorisointiin on saatu kuntajohtajien ohjausta. Myös seutuhallitus on käynyt lähetekeskustelun vuoden 2023 tavoiteaihoista.

Toiminnallisista tavoitteista on em. prosessissa tunnistettu ne, joiden toteutumiseen kuntayhtymän työssä panostetaan erityisesti ja joiden toteutumista seurataan kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa. Valittujen tavoitteen saavuttamista arvioidaan myös osana kuntayhtymän palkkakannustimen toteutumista.

Lumoava arki

1. Uudistamme seudulliset palveluverkkoperiaatteet yhdyskuntarakenne, paikkariippumattomuus, seudullisuus ja hyvinvointialueiden käynnistyminen huomioiden.
2. Rakennamme seudullisen opinpolkuindeksin hyvinvointi-indeksin rinnalle ehkäisemään alueellista eriytymistä ja edistämään koulutuksellista tasa-arvoa.
3. Edistämme kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimeenpanoa.
4. Edistämme lähijunaliikenteestä, raitiotieliikenteestä ja muusta joukko- liikenteestä laadittujen seudullisten selvitysten toimeenpanoa.
5. Lisäämme seudullista asukasosallisuutta Seutupaneelia ja digitaalisuutta hyödyntäen.

Fiksu kasvu

6. Valmistelomme Rakennesuunnitelman 2040+ päivityksen hyväksyttäväksi kunnissa.
7. Huolehdimme MAL-5 sopimuksen valmistelusta.
8. Päivitämme seudullisen hiilineutraalisuus (Hinku) -ohjelman ja seuraamme seudullisen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista
9. Yhtenäistämme MAL-seurannan aineistoja, kehitämme mittareita ja prosessien automatisointia.

Maailmalle auki

-

Seutuyhteistyön yleinen kehittäminen

10. Tuotamme ja jaamme ennakointitietoa kaupunkiseudun tulevaisuuden ilmiöistä.
11. Ideoimme, konseptoimme ja tuemme kestävän siirtymän ketteriä kehitysprojekteja.

Seutuyhteistyön talousarvioehdotus 2023

Seutuhallitus päätti kokouksessaan 31.8.2022 lähettää jäsenkuntiin lausunnoille talousarvioraamin, johon sisältyi maltillinen (40 000 €) lisäys seutuyhteistyön resurssointiin vuotuisen kustannustason nousuun. Lausunnot saatiin Nokialta, Orivedeltä, Pirkkalalta, Tampereelta, Vesilahdelta ja Ylöjärveltä. Lausuntojen mukaan korotus voidaan toteuttaa.

SEUTUYKSIKKÖ	TA 2022	TAE 2023	Muutos €	Muutos %
Myyntitulot/kunnat	1 135 100,00	1 175 100,00	40 000,00	3,52
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulot yht.	1 135 100,00	1 175 100,00	40 000,00	3,52
Palkat ja palkkiot	585 000,00	597 500,00	12 500,00	2,14
Sivukulut	107 500,00	109 700,00	2 200,00	2,05
Henk.kulut yht.	692 500,00	707 200,00	14 700,00	2,12
Palvelujen ostot	393 300,00	400 300,00	7 000,00	1,78
Vuokrat	54 400,00	55 400,00	1 000,00	1,84
Tarv., yms.	9 000,00	9 200,00	200,00	2,22
Kaluston hankinta	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00
Menot yht.	1 135 100,00	1 175 100,00	40 000,00	3,52
Toimintakate	0,00	0,00		

Seutuyhteistyön rahoitus

Seutuyksikkö on viime vuodet vastannut hyvin kuntatalouden haasteisiin. Toiminta on pysynyt vakiintuneella tasolla ja talousarvio on ollut noin 1,1 M€. Jäsenkuntien maksuosuudet ovat toteutuneet omistajaohjauksen mukaisina. Vuodelle 2023 on osoitettu 3,5 % kasvu kustannuskehityksen kattamiseksi. Jäsenkuntien maksuosuus v. 2023 on laskennallisesti 2,9 euroa/asukas.

Jäsenkuntien maksuosuudet 2023

Väestö 31.12.2021		TA 2022	TAE 2023	Muutos	Muutos	
	%	Yhteensä	Yhteensä	€	%	
Yhteensä	403 054	100	1 135 100	1 175 100	40 000	3,5
Kangasala	32 622	8,1	91 861	95 110,00	3 249	3,5
Lempäälä	24 164	6,0	67 948	70 450,00	2 502	3,7
Nokia	34 884	8,7	98 312	101 700,00	3 388	3,4
Orivesi	8 978	2,2	25 687	26 180,00	493	1,9
Pirkkala	20 206	5,0	56 470	58 910,00	2 440	4,3
Tampere	244 223	60,6	687 262	712 030,00	24 768	3,6
Vesilahti	4 444	1,1	12 453	12 960,00	507	4,1
Ylöjärvi	33 533	8,3	95 107	97 770,00	2 663	2,8

Kansallinen MAL-verkosto

Kuntayhtymän hallinnoi kansallista MAL-verkostoa, joka toimii kaupunkiseutujen ja ministeriöiden välisenä yhteistyöalustana. Verkoston toiminta perustuu kansalliseen kaupunkipolitiikkaan ja jäsenseutujen tarpeisiin. Mukana on 17 jäsenaluetta eri puolilta Suomea. Rahoittajina toimivat verkostoon kuuluvien jäsenalueiden lisäksi YM, Liikennevirasto, Traficom, Suomen Kuntaliitto ja ARA.

MAL-VERKOSTO	TA 2022	TAE 2023	Muutos €	Muutos %
Myyntitulot/alueet	197 600,00	201 400,00	3 800,00	1,92
Muut tuet ja avust.	139 100,00	108 400,00	-30700,00	0,00
Tulot yht.	336 700,00	309 800,00	-26 900,00	-7,99
Palkat ja palkkiot	116 700,00	122 000,00	5 300,00	4,54
Sivukulut	21 500,00	24 200,00	2 700,00	12,56
Henk.kulut yht.	138 200,00	146 200,00	8 000,00	5,79
Palvelujen ostot	184 800,00	149 400,00	-35 400,00	-19,16
Vuokrat	11 700,00	12 100,00	400,00	3,42
Tarv., yms.	2 000,00	2 100,00	100,00	5,00
Kaluston hankinta	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot yht.	336 700,00	309 800,00	-26 900,00	-7,99
Toimintakate	0,00	0,00		

Kuntayhtymän kokonaistalousarvio vuodelle 2023

Talousarvioehdotus vuodelle 2023 on täten 1 484 900 euroa, joka koostuu seutuyksikön ja MAL-verkoston tehtäväkokonaisuuksista. MAL-verkostolla

ei ole vaikutusta kuntayhtymän yli- tai alijäämän muodostumiseen tai jäsenkuntien maksuosuuksiin.

Liite:

- TAE 2023

Yhtymäkokous 21.12.2022

Päätösehdotus.

Seutuhallitus:

Yhtymäkokous päättää

hyväksyä liitteen mukaisen kuntayhtymän talousarvion, joka on tulojen ja menojen osalta 1 484 900 euroa,

hyväksyä toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023,

hyväksyä liitteen mukaisen taloussuunnitelman 2023-2025,

että seutujohtaja voi viimeistellä talousarvioesityksen yhtymäkokouksen käsittelyyn ja

että seutujohtaja voi hyväksyä sitomattoman kehittämisrahan käyttösuunnitelman.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

19 § TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN JA TALOUDEN TOTEUTUMINEN 1.1.-31.8.2022

Seutusihteerin Pohjonen

Yhtymäkokouksen päätöksen mukaan toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan seutuhallitukselle kerran talousarviovuoden aikana ajanjaksolta 1-8. Talouden toteutumisesta seutuhallitukselle toimitetaan talousraportti ajanjaksoilta 1-4 ja 1-8. Lopullinen raportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä.

Yleiskatsaus toimintaan ja tavoitteiden toteutumiseen

Kuntayhtymän toiminta on toteutumisessa hyvin, talousarvion ja seutuhallituksen päätösten mukaisena. Yhtymäkokous on asettanut vuodelle 12 toiminnallista tavoitetta, jotka ovat toteutumisessa pääosin vuoden loppuun mennessä. Tavoitteiden yksityiskohtainen raportointi on esitetty liitteessä.

Talousarvion 2022 toiminnalliset tavoitteet on asetettu seutustrategian mukaisesti kolmelle pääviestille: lisää kilpailukykyä, kasvulle kestävä rakenne ja hyvinvoiva yhteisö. Teemallisia nostoja toiminnasta 1.1.-31.8.2022:

Lisää kilpailukykyä

Asukkaiden osallistumisesta seudulliseen suunnitteluun on tuettu onnistuneesti suuren seutukeskustelun kautta. Lisäksi on perustettu seutupaneeli eli osallistumisesta ja vaikuttamisesta kiinnostuneiden asukkaiden rekisterin, joka palvelee seudullista suunnittelua vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa.

Kasvulle kestävä rakenne

Rakennesuunnitelman päivitys on käynnistetty keväällä 2022. Tavoitevaiheen työpaja seutuhallitukselle ja kuntajohtajille on 26.10.2022.

Joukkoliikenteen kehityskuvatyö on ohjelmoitu ja kilpailutettu keväällä 2022.

Seututoimisto on saanut rahoitusta Sopeutuva kaupunkiseutu –hankkeelle ympäristöministeriöltä ja käynnistänyt hankkeen huhtikuussa.

MAL4-sopimuksen toteutus on edennyt hyvin. Seurantaryhmä käsitteli seurannan kokouksessaan 18.8.2022.

Hyvinvoiva yhteisö

Seutuliike-ohjelmaa on toteutettu yhteistyössä UKK-instituutin kanssa. Keväällä tehtiin KunnonKartta -tutkimukseen liittyvä seudullinen otanta, jonka tulokset valmistuvat alkusyksystä

TAKE-hanke (TKS alueellinen eriytyminen ja koulusegregaation ehkäiseminen) sai YM/OKM rahoituksen 2022-2023 vuosille. Suunnitelman mukaan

elokuussa valmistui hankkeen ensimmäinen selvitys, missä kartoitettiin kuntien sivistyspalvelujen ja maankäytön yhteistyökäytäntöjä alueellisen eriytymisen ehkäisemiseksi ja koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi.

Seutuyhteistyön yleinen kehittäminen

Seutuhallitus hyväksyi kokouksessaan 22.6.2022 ”vehreä metropolimme” seutustrategian jäsenkuntien valtuustojen hyväksyttäväksi. Toteutusohjelman seutuhallitus hyväksyi 28.9.2022.

Seutustrategian toimeenpanoa tukeva työryhmien uudelleen organisointi hyväksyttiin seutuhallituksessa 28.9.2022.

Talouden toteutuminen ja tuloslaskelmataulukot

Seutuyksikkö

Talousarvioraportti 1.1.–31.8.2022 näyttää runsaan 8000 euron ylijäämää, joka kertyy seutuyksikön tehtäväkokonaisuudesta. Kuntien maksuosuudet ovat toteutuneet 100 %:sti. Tilinpäätösennusteen mukaan talous toteutuu jonkin verran alijäämäisenä vuoden lopussa.

MAL-verkosto

Tuotot ajanjaksolle 1.1.–31.8.2022 on huomioitu toteutuneiden menojen mukaisessa suhteessa. MAL-verkoston toiminta on toteutunut suunnitellusti ohjausryhmän päätösten mukaisena. MAL-verkoston taloudella ei ole vaikutusta jäsenkuntien maksuosuuksiin eikä kuntayhtymän yli- tai alijäämän muodostumiseen.

Kuntayhtymän tuloslaskelma:

KY YHTEENSÄ	JAKSOTETTU 1.1.-31.8.2022			ENNUSTE
	TA	TOT	TOT%	11.-31.12.
Myyntitulot	894 300,00	844 500,00	94,4	1 261 169,29
Muut tuet ja avust.	92 730,00	29 600,00	0,0	0,00
Tulot yht.	987 030,00	874 100,00	88,6	1 321 169,29
Palkat ja palkkiot	461 110,00	489 240,93	106,1	737 385,40
Sivukulut	87 130,00	88 372,10	101,4	135 563,70
Palvelujen ostot	385 400,00	246 067,30	63,8	432 100,90
Vuokrat	44 070,00	34 780,09	78,9	52 717,20
Tarv., yms.	7 340,00	6 966,96	94,9	5 195,70
Kaluston hankinta	2 000,00	0,00	0,0	0,00
Menot yht.	987 050,00	865 427,38	87,7	1 362 962,90
+ yli /- alijäämä	-20,00	8 672,62		-41 793,61

Tehtäväkohtaiset tuloslaskelmat on esitetty liitteessä

Kokouksessa selostetaan lisäksi kuntayhtymän syksyn 2022 toimintaa.

Liite:

- Toiminnallisten tavoitteiden yksityiskohtainen raportointi 1.1.-31.8.2022 ja tuloslaskelmat

Päätösehdotus.

Yhtymäkokous 21.12.2022

Seutuhallitus

Yhtymäkokous päättää

merkitä asian tiedoksi.

Päätös.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

20 § MUUT ASIAT

21 § TIEDOKSI

22 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Talousarvio 2023 Taloussuunnitelma 2023-2025

Kuntajohtajakokous
Seutuhallitus
Yhtymäkokous

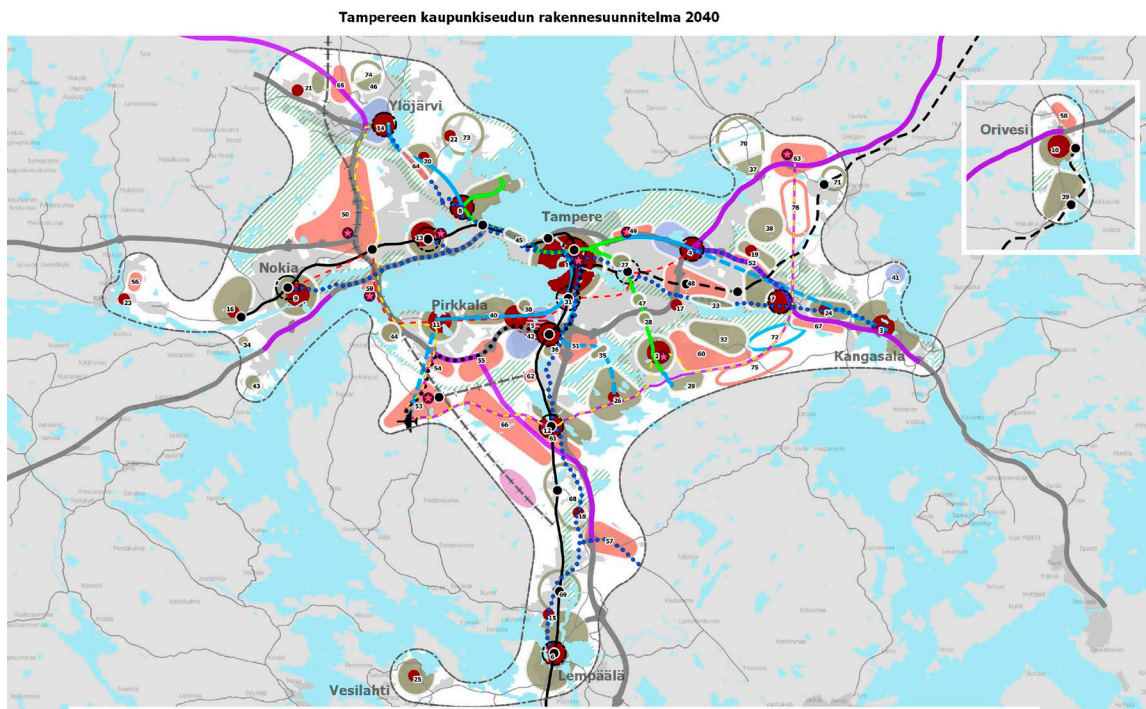
18.11.2022
30.11.2022
21.12.2022

Sisältö

YLEISPERUSTELUT	3
Kuntayhtymän perustehtävä	3
Seutustrategia	3
Rakennesuunnitelma 2040 ja MAL-sopimus.....	4
SEUTUYHTEISTYÖN TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	4
Väestön kehitys kaupunkiseudulla	5
Elinkeinojen, talouden ja työllisyyden kehitys	5
Kuntatalouden kehitys.....	5
Kansallinen MAL-verkosto.....	5
SEUTUYKSIKÖN TOIMINNALLISET TAVOITTEET	7
Lumoava arki.....	7
Fiksu kasvu	7
Maailmalle auki	7
Seutuyhteistyön yleinen kehittäminen	8
MUU SEUTUYHTEISTYÖ.....	8
KANSALLISEN MAL-VERKOSTON TAVOITTEET	10
TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA	11
Talousarvion osat.....	11
Talousarvion tehtäväkokonaisuudet ja sitovuus	11
Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta	11
KÄYTTÖTALOUSOSA	12
Seutuyksikkö	12
Kansallinen MAL-verkosto.....	13
TULOSLASKELMAOSA.....	14
INVESTOINTIOSA	14
RAHOITUSOSA.....	15
TALOUSSUUNNITELMA 2023–2025	16

Rakennesuunnitelma 2040 ja MAL-sopimus

Seutuyhteistyötä ohjaa seutustrategian lisäksi kaupunkiseudun valtuustojen vuonna 2015 hyväksymä Rakennesuunnitelma 2040. Se kuvaa kaupunkiseudun tavoitteellisen yhdyskuntarakenteen ja jaksottaa toteuttamisen eri vuosikymmenille. Rakennesuunnitelma ohjaa kuntien ja niiden eri toimialojen toimenpiteet yhteisen rakennevision suuntaan. Lopputuloksena on lumoava, fiksusti kasvava ja avoin kaupunkiseutu. Rakennesuunnitelman kokonaisuudistus on käynnistynyt keväällä 2022 ja valmistuu työohjelman mukaan vuoden 2023 aikana.

MAL4-sopimuksella konkretisoidaan rakennesuunnitelman lähivuosien toimenpiteet. Sopimus on osa valtion ja suurten kaupunkiseutujen yhteistyömenettelyä. MAL-sopimus on myös kuntien keskinäinen sopimus yhteen sovitettavista asioista. MAL4-sopimus vuosille 2020-2023 hyväksyttiin kunnanvaltuustoissa syksyllä 2020. MAL5-sopimuksen neuvotteluihin varaudutaan syksyllä 2023.

SEUTUYHTEISTYÖN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Talousarviovuosi 2023 on kuntayhtymän 17. toimintavuosi. Seutuyksikön perusrahoitus ja henkilöstöresurssit ovat olleet noin miljoonan euron tasolla viimeiset vuodet. Seutuyksikön vuoden 2023 talousarvioon on osoitettu jäsenkuntien tahdon mukainen maltillinen rahoituksen lisäys, jolla vastataan yleiseen kustannusten nousuun.

Merkittävä muutos jäsenkuntien toimintaympäristössä on itsehallinnollisten hyvinvointialueiden käynnistyminen vuoden 2023 alusta. Muutoksen kaikki vaikutukset näkyvät vasta tulevana vuosina.

Väestön kehitys kaupunkiseudulla

Kuntien välinen nettomuutto pitää yllä kaupunkiseudun vahvaa väestönkasvua. Kaupunkiseudun väkiluku oli vuoden 2021 lopussa 403 504 henkilöä, jossa on kasvua 4997 asukasta (1,1 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Tampereen kasvu oli 3 214 (64,3 %) asukasta ja kehyskuntien 1782 (35,7 %) asukasta. Kasvun odotetaan jatkuvan voimakkaana myös tulevina vuosina.

Työllisyyden kehitys

Työllisyys on kehittynyt kaupunkiseudulla suotuisasti. Syyskuussa 2021 kaupunkiseudun työttömyys oli 9,6 %, josta se on edelleen pudonnut 8,1 % syyskuussa 2022. Tampereen kaupunkiseudun työttömyys on saatu laskemaan alle muiden suurten kaupunkiseutujen. Markkinoiden aktiivisuudesta johtuen joillakin aloilla on kärsitty jo työvoimapulasta. Hyvän kehityksen yllä on kuitenkin uhkakuvia vuodelle 2023.

Kuntatalouden ja kansantalouden kehitys

Kuntaliiton mukaan kuntatalous on syksyllä 2022 historiallisen suuren mullistuksen edessä, kun vuoden 2023 alussa hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Uudistus puolittaa kuntatalouden, mikä merkitsee kuntatalouden ennusteessa juoksevien menojen ja tulojen rajua pienentymistä vuonna 2023. Kuntatalouden vuosikate tai tilikauden tulos pysyvät painelaskelmatyypissä tarkastelussa kuitenkin varsin muuttumattomana.

Edelleen kuntaliiton mukaan julkinen talous rakentuu vaimeasti kehittyvälle talouskasvulle, ikääntyvälle väestölle ja laskevalle osaamistasolle. Pidemmällä aikavälillä julkisessa taloudessa ja myös kuntataloudessa tämä näyttäytyy kuluvaan vuotta huomattavasti matalampana verokehityksenä sekä muita sektoreita korkeampina kustannuksina.

Kansantalouden ennuste vuodelle 2023 on negatiivinen. Eri toimijoiden ennusteiden mukaan BKT:n kasvu olisi negatiivinen eli - 0,2 % vuodelle 2023. Riskit oletettua heikommasta talouskehityksestä vuoden 2023 aikana ovat suuret. Venäjän sodan vaikeutuminen tai laajeneminen, vakava energiakriisi Euroopassa ja inflaation jääminen odotettua korkeammalla myös vuonna 2023 loisivat uusia ongelmia.

Valtioneuvoston julkisen taloudensuunnitelmassa arvioidaan, että hintojen nousu on kiihtynyt vuoden 2022 aikana selvästi muun muassa raaka-aineiden globaalin kysynnän ja tarjonnan epäsuhdan, viime vuoden huonojen satojen sekä Venäjän Ukrainaa vastaan aloittaman sodan seurauksena. Hintojen nousu vuoden 2022 aikana olisi 4,0 %. Inflaatioennusteeseen liittyvät riskit ovat ylöspäin. OECD:n ennusteen mukaan Suomen inflaatio tulisi olemaan 3,8 % vuoden 2023 aikana.

Kansallinen MAL-verkosto

Kuntayhtymän hallinnoi kansallista MAL-verkostoa, joka toimii kaupunkiseutujen ja ministeriöiden välisenä yhteistyöalustana. Verkoston toiminta perustuu kansalliseen kaupunkipolitiikkaan ja jäsenseutujen tarpeisiin. Mukana on 17 jäsenaluetta eri puolilta Suomea. Rahoittajina toimivat verkostoon kuuluvien jäsenalueiden lisäksi YM, Liikennevirasto, Traficom, Suomen Kuntaliitto ja ARA.

SEUTUYKSIKÖN TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Jäsenkunnat hyväksyivät alkusyksystä 2022 Vihreä metropolimme -strategian ja sen toteutusohjelman, jotka ohjaavat tavoitteiden asettamista vuodelle 2023. Tavoitteissa on huomioitu myös rakennesuunnitelman 2040 ja MAL4- sopimuksen toteuttaminen. Toiminnalliset tavoitteet esitetään seutustrategian pääviestien mukaisesti. Lisäksi kuvataan seutuyhteistyön yleinen kehittäminen ja kansallisen MAL-verkoston painopisteet 2023.

Lumoava arki

Seutustrategia: Kaupunkiseudulla voi asua eurooppalaisittain urbaanisti tai maaseudun kylissä. Naapurustomme ovat turvallisia ja viihtyisiä. Asukkaille on tarjolla älykkäitä liikkumismahdollisuuksia ja elämyksiä vapaa-aikaan. Luonnon sinivihreys ihastuttaa arkeamme. Kuntien palvelut on viritetty tuottamaan asukkaille hyvinvointia ja elämänlaatua. Asukasosallisuus ja yhteenkuuluvuus vahvistavat ilmapiiriä. Kaupunkiseutu on kaikille läheinen.

1. Uudistamme seudulliset palveluverkkoperiaatteet yhdyskuntarakenne, paikkariippumattomuus, seudullisuus ja hyvinvointialueiden käynnistyminen huomioiden.
2. Rakennamme seudullisen opinpolkuindeksin hyvinvointi-indeksin rinnalle ehkäisemään alueellista eriytymistä ja edistämään koulutuksellista tasa-arvoa.
3. Edistämme kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimeenpanoa.
4. Edistämme lähijunaliikenteestä, raitiotieliikenteestä ja muusta joukkoliikenteestä laadittujen seudullisten selvitysten toimeenpanoa.
5. Lisäämme seudullista asukasosallisuutta Seutupaneelia ja digitaalisuutta hyödyntäen.

Fiksu kasvu

Seutustrategia: Toimimme ekologisesti kestävästi ja kuntarajattomasti. Kasvun selkärangana on eheä ja vahva yhdyskuntarakenne. Seudullinen elinkeinopolitiikka vauhdittaa yritystoiminnan kestävää siirtymää ja panostaa valittuihin kärkiin. Kaupunkiseudun työpaikat lisääntyvät, koulutus ja osaaminen kohtaa työpaikkojen tarpeet. Yritysten sijoittumisessa ei katso ta kuntarajoja.

6. Valmistelemme Rakennesuunnitelman 2040+ päivityksen hyväksyttäväksi kunnissa.
7. Huolehdimme MAL-5 sopimuksen valmistelusta.
8. Päivitämme seudullisen hiilineutraalisuus (Hinku) -ohjelman ja seuraamme seudullisen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista

9. Yhtenäistämme MAL-seurannan aineistoja, kehitämme mittareita ja prosessien automaatioita.

Maailmalle auki

Seutustrategia: Teemme kaupunkiseutua maailmalla tunnetuksi ja parannamme yhteyksiä. Tänne on helppo saapua. Tuemme monikulttuurisuutta ja -kielisyyttä sekä arjen kansainvälis-tymistä. Tänne on mukava juurtua. Seudun työmarkkinat ja koulutusympäristöt houkuttelevat kansainvälisiä osaajia ja oppijoita. Täällä on hyvä kehittyä.

Seutuyhteistyön yleinen kehittäminen

Seutustrategia: Yhteistyön ydin on kuntien välinen luottamus. Kunnat kertovat avoimesti yhteistyöhön vaikuttavat tavoitteensa ja aikeensa. Yhteistyö näkyy kuntien puheissa, teoissa ja toisensa arvostamisessa sekä seutuymmärryksen vahvistumisena. Kaikki kunnat hyötyvät yhteistyöstä. Suuret hyödyt syntyvät pitkäaikaisesta sitoutumisesta yhteisiin tavoitteisiin. Lyhyellä aikavälillä pienetkin onnistumiset ovat tärkeitä. Seutuyhteistyön hankkeisiin osallistuvat kaikki kuntayhtymän jäsenkunnat. Kunnat varmistavat seudullisten prosessien etene-misen organisaatioissaan. Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä toimii jäsenkuntien yhteisenä kehittämisorganisaationa. Yhteistyö voi laajeta sopimuspohjaisesti muihin Pirkanmaan kuntiin kaupunkiseudun rajat ylittävissä yksittäisissä teemoissa. Kunnat ja kaupunki-seutu toimivat yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

10. Tuotamme ja jaamme ennakointitietoa kaupunkiseudun tulevaisuuden ilmiöistä.

11. Ideoimme, konseptoimme ja tuemme kestävän siirtymän ketteriä kehitysprojekteja.

Seutuhallituksen asettamat toiminnalliset tavoitteet **priorisoidaan** kuntayhtymän resurssien kohdentamisessa. Niiden toteutumiseen panostetaan erityisesti ja niiden toteutumista seurataan kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa. Em. tavoitteiden lisäksi kuntayhtymä voi huolehtia resurssien puitteissa myös muusta kuntien välisen yhteistoiminnan kehittämisestä sekä yhteisten suunnittelu- ja kehittämishankkeiden toteuttamisesta.

MUU SEUTUYHTEISTYÖ

Seudullisesti edistetään joukkoliikenteen ja tietohallinnon toimintaa, elinkeinojen kilpailukykyä sekä seudun edunvalvontaa. Operatiivisina kumppaneina ovat Tampereen kaupungin seudullinen joukkoliikenne yksikkö ja -lautakunta, seudullinen tietohallinnon johtoryhmä ja Business Tampere Oy sekä edunvalvontakumppanit Pirkanmaan liitto, Tampereen kauppakamari ja Pirkanmaan yrittäjät.

Vuositavoitteensa kukin toimija hyväksyy itse. Huomiota kiinnitetään siihen, miten toimijoiden tavoitteet toteuttavat myös seutu strategiaa. Vuoden 2023 yhdistäviä teemoja ovat mm. seudullisen joukkoliikenteen kehityskuva, tietohallinto-ohjelman uudistaminen ja kehittyvä edunvalvontayhteistyö.

Teemoja käsitellään vuosittain seutuhallituksessa ja kuntajohtajakokouksessa.

KANSALLISEN MAL-VERKOSTON TAVOITTEET

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä hallinnoi kansallista MAL-verkostoa. Työllä tuetaan jäsenyhteisöjen strategista MAL-työn integraatiota, ilmiöpohjaista yhdyskuntarakenteen suunnittelua ja tietopohjaista maankäytön ja liikenteen yhteensovittamistyötä ja monipuolista asuntopolitiikkaa. Rovaniemen kaupunki liittyi mukaan verkostoon. Vuonna 2022 verkostossa oli yhteensä 18 jäsenkaupunkia tai -seutua, YM, TEM, VM, LVM, Traficom ja Väylä, ARA, Kuntaliitto sekä kumppaneina Aalto-yliopisto, Tampereen yliopisto (Teemaverkostohankkeet) sekä Suomen ympäristökeskus SYKE (Teemaverkostohankkeet sekä valtioneuvoston tutkimushankkeet).

Toimintaa ohjaa ministeriöedustajista, Kuntaliitosta, Livistä, Arasta, Aallosta ja seitsemästä kaupunkiseutuedustajasta koottu ohjausryhmä. Koordinaatiossa seutuyksikössä työskentelee 2 henkilöä sekä hankkeissa ajoittain lyhytaikaisempia työntekijöitä. Verkoston koordinaattorit osallistuvat kaupunkiseudun asiantuntijatyöryhmien työskentelyyn.

MAL-verkoston asiasällöt painottuvat 2023 seuraaviin pääteemoihin:

- ❖ Asemanseutujen ja kestävien liikennemuotojen solmupisteiden kehitystyön edistäminen toimijoiden yhteistyönä
- ❖ Asumisen monimuotoistumisen ja kestävyys edistäminen urbaanissa ympäristössä
- ❖ Kestävän liikkumisen ja liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön edistäminen valtion ja seutujen kesken
- ❖ Alue- ja yhdyskuntarakenteen suunnittelumenetelmien ja osallistavien välineiden kehittäminen ja laajentaminen sektoreilta toiselle.
- ❖ Läpäisevinä teemoina ovat seudullisuus, kestävyys ja vähähiilisyys, luontoympäristön huomioiminen ja kansainvälinen oppiva yhteistyö.

Toiminta jakaantuu vuonna 2023 kolmeen kehittämiskokonaisuuteen:

Verkoston perustoiminta:

Ympäristöhallinnon ja liikennehallinnon yhteistyöhankkeet, kaupunkiseutujen ja Kuntaliiton aloitteet sekä tutkimushankkeet. Osion rahoitus koostuu jäsenmaksuista, valtioneuvostuksista ja tutkimushankerahoituksesta.

Elinvoimaiset kaupunkiseudut -teemaverkoston hankekokonaisuus:

Osallistuminen Aalto-konsortion hankkeeseen, jossa tutkitaan kaupungistumista ja kehitetään työkaluja yhdyskuntasuunnitteluun ja MALPE-kokonaisuuden integrointiin. Osion rahoitus koostuu TEM:n ja valtioneuvoston rahoituksesta, yhteistyöorganisaatioiden omarahoituksesta.

Seuraavan nelivuotiskauden strategisten painotusten ja yhteistyösopimusten valmistelu:

Seuraavien vuosien strategiset suuntaviivojen laadinta sekä tarkempi toimintasuunnitelma ja aie- tai yhteistyösopimus jäsenyhteisöjen kesken.

TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Talousarvion osat

Kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta säädetään kuntalaissa. Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän talousarviossa ovat yleisperustelut, toiminnalliset tavoitteet, käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Käyttötalousosassa yhtymäkokous hyväksyy kuntayhtymän eri tehtäväkokonaisuuksille meno- ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kuntayhtymän tilikauden tulorahoitus riittää käyttömenoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosassa sisältää kuntayhtymän investointisuunnitelmat talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosille.

Rahoitusosassa esitetään kuntayhtymän käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama kassavirta, eli varsinaisen toiminnan kassavirta. Rahoitusosaan merkitään myös antolainauksen, lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä arvioidaan talousarvion vaikutusta maksuvalmiuteen.

Talousarvion tehtäväkokonaisuudet ja sitovuus

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymällä on kaksi tehtäväkokonaisuutta: seutuyksikkö ja kansallinen MAL-verkosto. Näiden nettobudjetoidun talousarvion toimintakate on yhtymäkokoukseen nähden sitova.

Talousarviossa esitetään talousarviovuodelle toiminnalliset tavoitteet, jotka ovat yhtymäkokoukseen nähden sitovia.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Talousarvion toteutumisesta seurataan kuntayhtymän tasolla toteutettavalla raportoinnilla. Raportoinnilla seurataan sekä taloudellisen tuloksen että toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Taloudellisen tuloksen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan yhtymäkokoukselle kerran talousarviovuoden aikana.

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan seutuhallitukselle kerran talousarviovuoden aikana ajanjaksolta 1-8. Talouden toteutumisesta seutuhallitukselle toimitetaan talousarviovuodelta raportit ajanjaksoilta 1-4 ja 1-8. Koko vuoden raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Seutuyksikkö

Seutuyksikön henkilöstömenot muodostuvat 8 henkilön palkka- ja henkilösivukuluista. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen varaudutaan vuosittain. Seutuyksikköön on budjetoitu myös seutuhallituksen, yhtymäkokouksen ja tarkastuslautakunnan kokouspalkkiot ja ansiomenetykskorvaukset. Vuosittain varaudutaan 1-2 korkeakouluharjoittelijan palkkaamiseen. Palkkojen sopimuskorotusten nousuun on varattu 2,0 %. Kuntayhtymä varautuu myös palkkakannustimen käyttöönottoon vuonna 2023.

Palvelujen ostot muodostuvat ICT-palveluista, posti- ja telepalveluista, kirjanpidon, maksuliikenteen ja palkanlaskennan palveluista, sekä painatuksiin, ilmoituksiin ja viestintään liittyvistä palveluista. Palvelujen ostoissa ovat mukana myös seutuyksikön henkilöstön matkustukseen ja koulutukseen liittyvät kulut sekä erilaisten tapahtumien, mm. seutufoorumin ja seutupäivän, järjestämiseen liittyvät kulut. Ostopalvelujen kustannustennousuun on varattu 3,5 %. Palvelujen ostoihin on budjetoitu n. 180 000 euron sitomaton hankeraha, joka on sama summa kuin 2022 vuonna. Kustannusten noustessa hankkeisiin käytettävä raha supistuu reaalisesti. Rahalla hankintaan mm. konsulttitukea seutuyhteistyöhön. Seutujohtaja hyväksyy käyttösuunnitelman.

Aine-, tarvike-, tavara-, ja muut menot muodostuvat seutuyksikön tarvitsemista käyttökulutavaroista. Toimitilavuokra on budjetoitu käytettyjen neliöiden mukaan. Vuokrien nousuvaraus on yleisen kustannustason mukainen 3,5 %.

Seutuyksikön toimintatuotot muodostuvat jäsenkuntien asukasmäärän suhteessa laskutettavista maksuosuuksista. Vuoden 2023 talousarvio on seutuyksikön osalta laadittu siten, että maksuosuuksissa on 3,5 % korotus (40 000 euroa) kustannusten nousun kattamiseksi.

Tuloslaskelma seutuyksikkö TA 2023

SEUTUYKSIKKÖ	TA 2022	TAE 2023	Muutos €	Muutos %
Myyntitulot/kunnat	1 135 100,00	1 175 100,00	40 000,00	3,52
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulot yht.	1 135 100,00	1 175 100,00	40 000,00	3,52
Palkat ja palkkiot	585 000,00	597 500,00	12 500,00	2,14
Sivukulut	107 500,00	109 700,00	2 200,00	2,05
Henk.kulut yht.	692 500,00	707 200,00	14 700,00	2,12
Palvelujen ostot	393 300,00	400 300,00	7 000,00	1,78
Vuokrat	54 400,00	55 400,00	1 000,00	1,84
Tarv., yms.	9 000,00	9 200,00	200,00	2,22
Kaluston hankinta	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00
Menot yht.	1 135 100,00	1 175 100,00	40 000,00	3,52
Toimintakate	0,00	0,00		

Kansallinen MAL-verkosto

Kansallinen MAL-verkosto tukee seutujen yhdyskuntarakenteen suunnittelua kehittämällä MALPE-ohjauskeinoja, suunnitteluprosesseja ja toteutuksen välineitä sekä levittämällä hyviä käytäntöjä. Toimintatapoina ovat työpajat, asiantuntijaseminaarit ja kehityshankkeet. Kuntayhtymä on verkoston isäntäorganisaatio, mutta verkoston rahoitus perustuu kokonaisuudessaan jäsenalueiden maksuihin ja muiden organisaatioiden, mm. miniteriöt, maksamiin avustuksiin. MAL-verkostolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän tuloksen muodostumiseen.

MAL-verkoston henkilöstömenot muodostuvat kahden henkilön palkka- ja henkilösivukulusta. Palvelujen ostot muodostuvat mm. ict-palveluista, posti- ja telepalveluista, kirjanpidon, maksuliikenteen ja palkanlaskennan palveluista, sekä painatuksiin, ilmoituksiin ja viestintään liittyvistä palveluista. Palvelujen ostoissa ovat mukana myös henkilöstön matkustus- ja koulutuskulut sekä erilaisten tapahtumien järjestämiseen liittyvät kulut ja konsulttipalkkiot. Aine-, tarvike-, tavara- ja muut menot muodostuvat käyttökulutustavaroista. Toimitilavuokra on budjetoitu käytettyjen neliöiden mukaisessa suhteessa.

Tuloslaskelma MAL-verkosto TA 2023

MAL-VERKOSTO	TA 2022	TAE 2023	Muutos €	Muutos %
Myyntitulot/alueet	197 600,00	201 400,00	3 800,00	1,92
Muut tuet ja avust.	139 100,00	108 400,00	-30700,00	0,00
Tulot yht.	336 700,00	309 800,00	-26 900,00	-7,99
Palkat ja palkkiot	116 700,00	122 000,00	5 300,00	4,54
Sivukulut	21 500,00	24 200,00	2 700,00	12,56
Henk.kulut yht.	138 200,00	146 200,00	8 000,00	5,79
Palvelujen ostot	184 800,00	149 400,00	-35 400,00	-19,16
Vuokrat	11 700,00	12 100,00	400,00	3,42
Tarv., yms.	2 000,00	2 100,00	100,00	5,00
Kaluston hankinta	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot yht.	336 700,00	309 800,00	-26 900,00	-7,99
Toimintakate	0,00	0,00		

TULOSLASKELMAOSA

Kuntayhtymän yhdistetystä tuloslaskelmasta käy ilmi, että vuoden 2023 talousarvio on menojen ja tulojen osalta tasapainossa. Talousarviolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän taloudelliseen asemaan.

Tuloslaskelma kuntayhtymä yhteensä TA 2022

YHTEENSÄ	TA 2022	TAE 2023	Muutos €	Muutos %
Myyntitulot	1 332 700,00	1 376 500,00	43 800,00	3,29
Muut tuet ja avust.	139 100,00	108 400,00	-30 700,00	0,00
Tulot yht.	1 471 800,00	1 484 900,00	13 100,00	0,89
Palkat ja palkkiot	701 700,00	719 500,00	17 800,00	2,54
Sivukulut	129 000,00	133 900,00	4 900,00	3,80
Henk.kulut yht.	830 700,00	853 400,00	22 700,00	2,73
Palvelujen ostot	578 100,00	549 700,00	-28 400,00	-4,91
Vuokrat	66 100,00	67 500,00	1 400,00	2,12
Tarv., yms.	11 000,00	11 300,00	300,00	2,73
Kaluston hankinta	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00
Menot yht.	1 471 800,00	1 484 900,00	13 100,00	0,89
Toimintakate	0,00	0,00		

INVESTOINTIOSA

Kuntayhtymällä ei ole investointeja vuosina 2023-2025.

RAHOITUSOSA

Seutuyksikön tulo-rahoitus kertyy jäsenkuntien maksuosuuksista. Tulorahoituksella katetaan kaikki käyttömenot. Seutuyksikön vuosikate on nolla. Kuntayhtymän kokonaisvuosikate on myös nolla, sillä MAL-verkostolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän tuloksen määräytymiseen. Tehtäväkokonaisuuden vuosikate on nolla.

Jäsenkuntien maksuosuudet:

Väestö 31.12.2021			TA 2022 Yhteensä	TAE 2023 Yhteensä	Muutos €	Muutos %
Yhteensä	403 054	100	1 135 100	1 175 100	40 000	3,5
Kangasala	32 622	8,1	91 861	95 110,00	3 249	3,5
Lempäälä	24 164	6,0	67 948	70 450,00	2 502	3,7
Nokia	34 884	8,7	98 312	101 700,00	3 388	3,4
Orivesi	8 978	2,2	25 687	26 180,00	493	1,9
Pirkkala	20 206	5,0	56 470	58 910,00	2 440	4,3
Tampere	244 223	60,6	687 262	712 030,00	24 768	3,6
Vesilahti	4 444	1,1	12 453	12 960,00	507	4,1
Ylöjärvi	33 533	8,3	95 107	97 770,00	2 663	2,8

Kuntayhtymän kokonaistalous ja vuoden 2023 rahoitus on suunniteltu niin, että sillä ei ole vaikutusta kuntayhtymän maksuvalmiuteen eikä kokonaistaloudelliseen tilanteeseen. Kokonaistaloudessa on lisäksi MAL-verkoston tehtäväkokonaisuus, jonka kaikki käyttömenot kate-taan omarahoituksella. Tehtäväkokonaisuuden vuosikate on nolla.

Rahoituslaskelma vuosille 2023–2025

	TA 2022	TA 2023	TASU 2024	TASU 2025
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta				
tulo-rahoituksen vuosikate	0	0	0	0
investoinnit	0	0	0	0
Rahoitustoiminnan kassavirta				
lainakannan muutokset	0	0	0	0
omanpääoman muutokset	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	0

TALOUSSUUNNITELMA 2023–2025

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän vakiintuneen toimintavolyymin mukaisesti on laadittu taloussuunnitelma kaudelle 2023–2025. Mikäli seutuyhteistyön vakiintuneeseen toimintatapaan tai kuntayhtymän hallinnoimiin hankkeisiin arvioidaan tarvittavan muutoksia, huomioidaan ne erikseen tulevissa budjeteissa. Kuntayhtymällä ei ole taloussuunnitelmaakaudella investointeja, varauksia, lainoja eikä rahastoja.

MAL-verkoston talous on arvioitu taloussuunnitelmaan vakiintuneen tasoisena. Mahdolliset hankkeet huomioidaan vuosisuunnittelussa ja tarvittaessa muutostalousarvioissa.

KUNTAYHTYMÄ	TALOUSSUUNNITELMA 2023-2025			
	TA 2022	TAE 2023	TASU 2024	TASU 2025
Myyntitulot	1 332 700,00	1 376 500,00	1 404 000,00	1 420 800,00
Muut tuet ja avust.	0,00	108 400,00	0,00	0,00
Tulot yht.	1 332 700,00	1 484 900,00	1 404 000,00	1 420 800,00
Palkat ja palkkiot	682 900,00	719 500,00	733 900,00	742 700,00
Sivukulut	130 700,00	133 900,00	136 600,00	138 200,00
Henk.kulut yht.	813 600,00	853 400,00	870 500,00	880 900,00
Palvelujen ostot	439 000,00	549 700,00	560 700,00	567 400,00
Vuokrat	66 100,00	67 500,00	68 900,00	69 700,00
Tarv., yms	11 000,00	11 300,00	11 500,00	11 600,00
Kalusto	3 000,00	3 000,00	3 100,00	3 100,00
Menot yht.	1 332 700,00	1 484 900,00	1 514 700,00	1 532 700,00
Toimintakate	0	0	0	0
Vuosikate	0	0	0	0

Taloussuunnitelma ei muuta kuntayhtymän taloudelliseen asemaa.

Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.- 31.8.2022

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2022

Jäsenkunnat hyväksyivät keväällä 2017 Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian ja sen toteutusohjelman, jotka ohjaavat tavoitteiden asettamista myös vuodelle 2022. Tavoitteissa on huomioitu myös rakennesuunnitelman 2040 ja MAL- sopimuksen toteuttaminen. Toiminnalliset tavoitteet esitetään seutustrategian pääviestien mukaisesti. Lisäksi kuvataan seutuyhteistyön yleinen kehittäminen ja kansallisen MAL-verkoston painopisteet 2022.

Lisää kilpailukykyä: Vahvistamme kansainvälistymistä elinvoiman lisäämiseksi. Edistämme monipuolista osaamista ja uusia työmahdollisuuksia. Toimenpiteitä suunnataan hyvän saavutettavuuden, houkuttelevan osaamis- ja innovaatioympäristön, monipuolisen elinkeinorakenteen sekä aluetaloutta vahvistavan yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikan edistämiseen.

1. Luodaan elinkeinujen houkutteluun ja sijoittumiseen seudulliset vyöhykeperiaatteet yhteistyössä Business Tampereen kanssa.

Osana MAL-sopimuksen toteutusta on käynnistetty Seudulliset Elinkeinovyöhykkeet hanke, jonka yhteydessä kartoitetaan Business Tampereen tunnistamien yritysekosysteemien sijoittuminen. Näiden pohjalta muotoillaan seudullisesti merkittävät elinkeinotoiminnan sijainnit ja vyöhykkeet Mastolle ja Business Tampereen ulkoiselle johtoryhmälle suunnatuissa työpajoissa.

2. Tuetaan asukkaiden osallistumista seudulliseen suunnitteluun.

399 seudun asukasta osallistui dialogimenetelmällä toteutettuun suuren seutukeskusteluun, joka käsitteli seudun liikennejärjestelmää. Suuri seutukeskustelu toteutettiin osana valtiovarainministeriön rahoittamaa Kaupunkiseudun digitaalinen kansalaispaneeli -hanketta. Lisäksi hankkeessa toteutettiin kirjoitettu keskustelu otakantaa.fi alustalla, mihin saatiin lähes 400 viestiä seudun asukkailta.

Seututoimisto on perustanut Seutupaneelin eli osallistumisesta ja vaikuttamisesta kiinnostuneiden asukkaiden rekisterin, joka palvelee seudullista suunnittelua vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa. Käytännössä, Seutupaneelin avulla voidaan tavoittaa iso määrä asukkaita yhdellä sähköpostilla ja tarjota heille mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa ajankohtaisiin suunnitteluteemoihin. Seutupaneeliin on liittynyt 31.8.2022 mennessä yli 800 seudun asukasta, ja panelistien määrää voidaan kasvattaa jatkossa. Panelisteja on osallistunut mm. seudullisen ulkoilureittisovelluksen testaamiseen keväällä ja ilmastotyöryhmän

toteuttamaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia selvittäneeseen asukaskyselyyn (kts. kohta 6) kesän aikana.

Rakennesuunnitelman valmistelun yhteyteen on ohjelmoitu asukkaille suunnattujen webinaarien sarja, jonka yhteydessä toteutetaan myös asukkaiden kuuleminen ja vuorovaikutus laadukkaiden ja juridisesti pitävien suunnittelun periaatteiden mukaisesti.

Liikennejärjestelmä on ollut keskusteluteemana suuressa seutukeskustelussa, jonka tuloksia on käsitelty seudun liikennejärjestelmätyöryhmässä. Työn tuloksia on hyödynnetty seudun alue- ja liikkujaprofiilien määrittelyssä. Toteutetun työkalun kautta näkökulmat tulevat hyödynnetyksi myös muussa seudun suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa (kts. tavoite 4).

Kasvulle kestävä rakenne: Edistämme väestönkasvua ja hyödynnämme kaupungistumista. Lisäämme seudun houkuttelevuutta asuin- ja toimintaympäristönä. Käytämme resursseja viisaasti ja hillitsemme ilmastonmuutosta. Toimenpiteitä suunnataan toimivan yhdyskuntarakenteen edistämiseen, rajattoman sijoittumisalueeseen ja tasapainoisten asuntomarkkinoiden edistämiseen.

3. Käynnistetään Rakennesuunnitelman/kaupunkiseutusuunnitelman päivitys.
Rakennesuunnitelman päivitys on käynnistetty keväällä 2022. Työ on määrä saattaa valmiiksi keväällä 2023.

Joukkoliikenteen kehityskuvatyön aikataulu on kytketty yhteen rakennesuunnitelman päivityksen kanssa (kts. tavoite 5).

4. Laaditaan tulevaisuuskuva väestön alueellisista liikkumistarpeista kestävä ja turvallisen liikkumisen edistämiseksi.

Seudulla on laadittu kuvaus seudun ”alue- ja liikkujaprofiileista” hyödynnettäväksi seudun kestävä ja turvallisen liikkumisen edistämiseksi. Tehtyä analyysiä ja työkalua hyödynnetään syksyllä 2022 käynnistyvissä joukkoliikenteen kehityskuvatyössä sekä kestävä ja turvallisen liikkumisen suunnitelman laatimisessa.

5. Laaditaan joukkoliikennejärjestelmän kehityskuva

Joukkoliikenteen kehityskuvatyö on ohjelmoitu ja kilpailutettu keväällä 2022. Työssä muodostetaan kokonaiskuva joukkoliikenteen roolista tulevaisuudessa ja määritetään kehityspolku tunnistettujen tavoitteiden ja tarpeiden toteuttamiseksi. Työ antaa syötteitä rakennesuunnitelman laatimiseen sekä joukkoliikenteen operatiivisten kehittämistoimenpiteiden määrittelyyn. Työskentely valitun konsultin kanssa on käynnistetty elokuussa.

6. Käynnistetään ilmastomuutoksen sopeutumisen ja varautumisen seudullinen suunnittelu.

Seututoimisto on saanut rahoitusta Sopeutuva kaupunkiseutu -hankkeelle ympäristöministeriöltä ja käynnistynyt hankkeen huhtikuussa. Hankkeessa toteutettiin kesän aikana Bongaa ilmastomuutos -asukaskysely, jossa selvitettiin ilmastomuutoksen vaikutuksia seudun asukkaiden arkeen ja arkiympäristöön. Kyselyn tulokset tarjoavat tärkeitä näkökulmia sopeutumisen suunnitteluun ja periaatteiden laadintaan osaksi päivitettävää rakennesuunnitelmaa ja seudullista Hinku-tiekarttaa. Sopeutumisteemat ja periaatteet määritetään konsultin kanssa, joka kilpailutettiin kesän aikana. Konsultti on aloittanut käytännön työn hankkeessa elokuussa.

7. Käynnistetään siirtyminen tietomallipohjaiseen kaupunkiseutusunnitteluun

Tampereen kaupunkiseutu on osallistunut kansallisen kaupunkiseutusunnitelman tietomallin valmistelutyöhön Ympäristöministeriön vetämän hankkeen ohjausryhmässä sekä projektiryhmässä. Tietomalli otetaan käyttöön Tampereen kaupunkiseudun uuden rakennesuunnitelman osalta. Tampereen kaupunkiseudun vetämä VM-rahoitteinen Seutudigi-hanke on käynnistetty helmikuussa. Hankkeen ensimmäinen, rakennesuunnitelman seurantamittareiden määrittelyyn tähdännyt vaihe on päättynyt ja seuraavaksi hankkeessa aloitetaan seurantajärjestelmän rakentaminen tehdyn määrittelytyön pohjalta. Seurantajärjestelmä hyödyntää tietomallimuodossa laadittavaa rakennesuunnitelmaa.

Hyvinvoiva yhteisö: Uudistamme palveluja digitalisaation ja kokeilujen avulla. Korostamme kuntalaisten hyvinvointia ja yhdessä tekemistä yhteisömme menestystekijänä. Toimenpiteitä kohdistetaan helpon asioinnin ja toimijoiden aktiivisuuden edistämiseen.

8. Tuetaan yhdyspintaratkaisujen rakentumista kuntien ja hyvinvointialueen välille sekä kehitetään kuntien hyvinvointijohtamisen prosesseja ja välineitä.

Hyvinvointipalvelujen työryhmä kävi huhtikuussa 2022 tavoitekeskustelun ja päätti, että elokuussa järjestetään erillinen hyvinvointijohtamiseen liittyvä tapaaminen sivistysjohdolle. Tapaaminen toteutettiin 6.9.2022. Tapaamisessa käytiin kunnittain läpi hyte-organisoitumisen rakenteet ja todettiin, että yhtä lukuun ottamatta hyvinvointikertomus- ja suunnitelma on laadittu ja hyväksytty. Päätettiin, että muuttuvassa tilanteessa laaditaan vuoden 2023 aikana laajempi tarkastelu kuntien hyvinvointijohtamisesta, minkä jälkeen päätetään seudullisista yhteistyön paikoista. Sivistysjohdon mukaan seudullisesta yhteistyöstä hyötyisi myös hyvinvointialue etenkin, kun tavoitteena on alustavasti kehittää yhteisiä tiedolla johtamisen malleja, käytäntöjä ja tiedolla johtamiseen liittyvää osaamista kunnissa.

Osana asuntopoliittisen ohjelman toteuttamista Masto on nimennyt asumisen pienryhmän, jonka yhtenä tehtävänä on alustaa asumista koskeva yhdyspinta ko. toimijoiden välille.

9. Hyväksytään Seutuliike-ohjelman toimenpiteet liikkumisen edistämiseksi ja liikkumattomuuden kustannusten vähentämiseksi.

Vuoden alussa on toteutettu yhteistyössä UKK-instituutin kanssa KunnonKartta - tutkimukseen liittyvä seudullinen otanta, jonka tulokset valmistuvat alkusyksystä. Tutkimus täydentää seudulla vuonna 2021 valmistuneita LIITU2 - tuloksia ja laajempaa raporttia toisen asteen opiskelijoiden liikkumisesta sekä koulumatka- ja liikkumiskyselyä. Seutuliike-ohjelman toimenpideohjelman laatimiseksi on nimetty työryhmä, joka aloittaa työskentelyn syyskuun aikana.

10. Kehitetään välineitä alueellisen eriytymisen ja koulusegregaation ehkäisemiseksi.

TAKE-hanke (TKS alueellinen eriytyminen ja koulusegregaation ehkäiseminen) sai YM/OKM rahoituksen 2022-2023 vuosille. Suunnitelman mukaan elokuussa valmistui hankkeen ensimmäinen selvitys, missä kartoitettiin kuntien sivistyspalvelujen ja maankäytön yhteistyökäytäntöjä alueellisen eriytymisen ehkäisemiseksi ja koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi. Elokussa käynnistyi myös hankkeen toinen vaihe eli opinpolkuindeksin rakentaminen. Tätä työtä varten seutuyksiköön palkattiin hankerahoituksella projektitukija.

Seutuyhteistyön yleinen kehittäminen

11. Viimeistellään seutustrategia kuntien päätöksentekoon

Seutuhallitus hyväksyi kokouksessaan 22.6.2022 ”vehreä metropolimme” seutustrategian jäsenkuntien valtuustojen hyväksyttäväksi. Toteutusohjelman seutuhallitus hyväksyi 28.9.2022.

12. Vahvistetaan ennakointiosaamista seutusuunnittelussa.

Seutuluoitsi on toteuttanut seudun strategista kansainvälistymisen tavoitetta tukeneen skenaariotyön konsultin kanssa helmi-kesäkuun aikana. Skenaariotyöhön ja siinä käytettyihin tulevaisuuden tutkimuksen menetelmiin osallistui laajasti seudun työryhmien jäseniä ja muita seudun sidosryhmiä. Työn tuotoksia ovat mm. varautumissuunnitelmat erilaisiin ulkoisen toimintaympäristön kehityskulkuihin, suosituksia skenaarioista riippumattomista välttämättömistä toimenpiteistä ja kehitysehdotuksia, joiden uskotaan vahvistavan seudun kansainvälistymispyrkimyksiä.

Seututoimisto on käynnistänyt Tulevaisuuksia kaupunkiseudulla -podcastin, jossa on vierailut eri teemojen asiantuntijoita ja johtavia viranhaltijoita.

Seutustrategian toimeenpanoa tukevassa työryhmien uudelleen organisoinnissa ja Seutuluoitsin toimintamallin uudistamisessa (nyt: Kestävän siirtymän työryhmä) on pyritty vahvistamaan ennakointityön vuoropuhelua muiden seututyöryhmien kanssa

MAL-VERKOSTO

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä hallinnoi valtakunnallista MAL-verkostoa. Työllä tuetaan jäsenyhteisöjen strategista MAL-työn integraatiota, ilmiöpohjaista yhdyskuntarakenteen suunnittelua ja tietopohjaista maankäytön ja liikenteen yhteensovittamistyötä kaupunkiseututasoisen suunnittelun hyviä käytäntöjä. Vuonna 2022 oli yhteensä 18 jäsenkaupunkia tai -seutua, YM, TEM, VM, LVM, Traficom ja Väylä, ARA, Kuntaliitto sekä hankekumppaneina Kuntaliitto, Aalto-yliopisto, Tampereen yliopisto ja Suomen ympäristökeskus SYKE (KAUPSU, PERUS-SKENE - hankkeet sekä ja Elinvoimaiset kaupunkiseudut teemaverkosto). Verkoston vuosittaista toimintaa raamittaa Verkostostrategia ja siihen liittyvä verkostosopimus sekä yhdessä jäsenistön kanssa hyväksytyt ja strategiset painopistealueet. Toimintamuotoja ovat yhteistyöhankkeet, vertaisoppimisen foorumit ja sparraus sekä valtakunnallisten ja alueellisten tilaisuuksien järjestäminen sekä viestintä.

MAL-verkoston valtakunnallista, valtiotoimijoita ja seutuja yhdistävää ohjausryhmää johtaa vuonna 2022 toimivat Anne Jarva kuntaliitosta ja varapuheenjohtajan yleiskaavapäällikkö Paula Paajanen Oulun kaupungilta. Raportointikaudella ohjausryhmän kokouksia pidettiin kolmesti: helmikuussa, huhtikuussa ja kesäkuussa. Koordinaatiossa on vuonna 2022 palkattuna 2 henkilöä, kehittämisspäällikkö ja suunnittelupäällikkö. Korkeakouluharjoittelijoita ei ollut. Verkostotoiminnassa hyödynnettiin edellisenä vuonna hyväksytyä Viestintäsuunnitelmaa, jonka mukaisesti Uutiskirjeitä on tuotettu v. 2022 kolme kappaletta ja Blogeja samoin kolme (2 verkostosivuilla ja 1 Tieto käyttöön sivulla).

Hankkeet 1.1.-31.8.2022:

- Toteutettiin VN TEAS PERUS-SKENE hanketta (2021-2022), jossa luotiin skenaariotarkastelu alue- ja yhdyskuntarakenteen tilannekuvasta ja tulevaisuudesta. Hankekumppaneina olivat Aalto -yliopisto, Syke ja MAL-verkosto sekä valtioneuvosto. Hankkeessa järjestettiin työpajaoja ja loppuseminaari (syyskuussa). Tuloksena oli raportti, Poliittikasuosituksset ja viestintätuotoksia VNK:n Tieto käyttöön alustalla. Hanke kävi läpi tieteellisen arvioinnin.
- Aloitettiin vuoden 2022 yhteistyöhanke kaupunkiseutujen katuverkon suoritelaskennan kehittämiseksi eli Kilometrit Katuverkolle -hanke Traficom, Väylän, Tilastokeskuksen ja MAL-verkoston jäsenkaupunkien kanssa. Hankkeen toteuttajaksi valittiin toukokuussa 2022 Sitowice oy.
- Aloitettiin Kuntaliiton, ympäristöministeriön ja MAL-verkoston yhteistyöhanke Kaupunkiseutusunnittelun uudet mallit - vertaistuki ja hyvät käytännöt, KAUPSU -hanke, jossa on em. tahojen lisäksi 9 verkoston jäsenseutua mukana (MAL-

sopimusseudut ja yhteisen yleiskaavan seudut Joensuu ja Kotka-Hamina). Hanke päättyy tammikuussa 2023.

- Aloitettiin Asemasneutujen yhteistyön valmistelu Traficom ja Väylän kanssa syys-talvella 2022-2023 järjestettäviä työpajoja varten.

MAL-verkosto osallistui alueellisen verkostoyhteistyön ja teemaverkostojen rahoitushakuun 2021. Valtioneuvosto myösi MAL-verkostolle 550 000 euroa. Yhteensä kokonaisrahoitus on 20% omarahoitusosuudella on 687.500 euroa vuosille 2021-2023. Valmistelussa nimeksi on muodostunut Elinvoimaiset kaupunkiseudut -teemaverkosto, joka toteutetaan yhteishankkeena Tampereen yliopiston ja SYKE:n kanssa. Lisäksi Kuntaliitto osallistuu KAUPSU hankkeen toteutukseen. Yhteissopimus laadittiin toukokuussa 2022, hankkeiden toteutus on hankesuunnitelman mukaista. Teemoina ovat Asemaseutujen kehittäminen elinkeinoyhteistyössä, asumisen ennakointi ja monipaikkaistuminen, ennakoiva elinkeinoyhteistyö yhdyskuntarakenteen suunnittelussa sekä kaupunkiseutusunnittelun uudet mallit (Kaupsu-hanke).

TALouden TOTEUTUMINEN 1.1.-31.8.2022

Talousarvioraportti 1.1.-31.8.2022 näyttää n. 8000 euron ylijäämää, joka kertyy seutuyksikön tehtäväkokonaisuudesta. Kuntien maksuosuudet ovat toteutuneet 100 %:sti. Tilinpäätösennusteen mukaan talous toteutunee jonkin verran alijäämäisenä vuoden lopussa. MAL-verkostolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän yli- tai alijäämän muodostumiseen.

SEUTUYKSIKÖ	JAKSOTETTU 1.1.-31.8.2022			ENNUSTE
	TA	TOT	TOT%	11.-31.12.
Myyntitulot/kunnat	756 730,00	756 730,00	100,0	1 135 100,00
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00	0,0	0,00
Tulot yht.	756 730,00	756 730,00	100,0	1 135 100,00
Palkat ja palkkiot	377 470,00	408 364,00	108,2	624 540,60
Sivukulut	72 800,00	72 323,94	99,3	111 485,90
Palvelujen ostot	262 200,00	232 634,55	88,7	393 951,80
Vuokrat	36 270,00	31 303,00	86,3	46 950,20
Tarv., yms.	6 000,00	3 485,87	58,1	0,00
Kaluston hankinta	2 000,00	0,00	0,0	0,00
Menot yht.	756 740,00	748 111,36	98,9	1 176 928,50
+ yli /- alijäämä	-10,00	8 618,64		-41 828,50

MAL-verkosto	JAKSOTETTU 1.1.-31.8.2022			ENNUSTE
	TA	TOT	TOT%	11.-31.12.
Myyntitulot/alueet	137 570,00	87 770,00	63,8	126 069,29
Muut tuet ja				
avust.	92 730,00	29 600,00	31,9	60 000,00
Tulot yht.	230 300,00	117 370,00	51,0	186 069,29
Palkat ja palkkiot	83 640,00	80 876,93	96,7	112 844,80
Sivukulut	14 330,00	16 048,16	112,0	24 077,80
Palvelujen ostot	123 200,00	13 432,75	10,9	38 149,10
Vuokrat	7 800,00	3 477,09	44,6	5 767,00
Tarv., yms.	1 340,00	3 481,09	259,8	5 195,70
Kaluston hankinta	0,00	0,00	0,0	0,00
Menot yht.	230 310,00	117 316,02	50,9	186 034,40
+ yli /- alijäämä	-10,00	53,98		34,89

KY YHTEENSÄ	JAKSOTETTU 1.1.-31.8.2022			ENNUSTE
	TA	TOT	TOT%	11.-31.12.
Myyntitulot	894 300,00	844 500,00	94,4	1 261 169,29
Muut tuet ja				
avust.	92 730,00	29 600,00	0,0	0,00
Tulot yht.	987 030,00	874 100,00	88,6	1 321 169,29
Palkat ja				
palkkiot	461 110,00	489 240,93	106,1	737 385,40
Sivukulut	87 130,00	88 372,10	101,4	135 563,70
Palvelujen ostot	385 400,00	246 067,30	63,8	432 100,90
Vuokrat	44 070,00	34 780,09	78,9	52 717,20
Tarv., yms.	7 340,00	6 966,96	94,9	5 195,70
Kaluston				
hankinta	2 000,00	0,00	0,0	0,00
Menot yht.	987 050,00	865 427,38	87,7	1 362 962,90
+ yli /- alijäämä	-20,00	8 672,62		-41 793,61